

Franckesche Stiftungen zu Halle

Obhagenj učenj Ewangelium swateho

Gebauer, Johann Justinus

Halle, 1736

VD18 10787585-001

Kapitel

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:obv:ha33-1-228527

Přidavek,

totižto

Sprawa a Bonaučení

přewelmi potřebne,

1) O pravem Pokanji a Zno-
wu Zrozeni konečně potřebnym.

2) O Spusobu Ospravedlnění
člowěka řagichho a wěřichho před
Saudem Božim,

negpriwe Přateľum a Kraganum
swym od gedneho Služebníka Boží-
ho přez Listy přátelske dane,

pať ale

poněwadž hlawne částky Nau-
ky Křesťanské w sobě ždržugi,

tuto k bedliwemu čtení a Po-
majowání přitlačene.

3

Přani

Přání Vánoční
 něgákeho Kragana do svých
 příbuzných, přátel a Kraganův,
 psáno dne 15. Dec. Roku 1732
 obsahující všeobě
 serdecně a vroucně napomenutí
 k pravému poňání.

Luk. 13, 7. 8. 9.

Ay po tři Leta již přicházím, hledage owot-
 ce na tom šiku, a nenalezám: wyniš
 geg, proč tů Darmo žemi kazy? On pať
 odpovědew, řekl genu: Pane, pone-
 chgi ho y tohoto Leta, ať geg okopam
 a ohnogim, ždaliby nesti Oworce: Pať-
 liť neponese, potom wyněš geg.

W Křystu Panu Serdecně vmi-
 lowani Bratři, Přitele, Znami
 a Kraganě.

Teto Slowa mi častokratě na Pamět
 přicházj, kdž sobě wasse Časy, Stan,
 a cele žiwobytj předhawugi a poz-
 wájim. Předitwne gest Wlkořden-
 stw a Slitowánj Boží, kterej pro krmě proliti
 Křysta Gejisse na was wšedy pokázowat, přez
 tať

tať mnoho letá; Přemnoha Práce, Napomínání, Probuzování, Přeprosování a Očekávání pravdivého Pokání, kterej Duch swatý na was toseckých vynaložil, Spasení wasse tať srdečně působice; přehogne y Slovo Boží, genž ste měli; přestřassne tať y Hrozby Bože, genž wam, kdy byste mu lidem nepossussným blyh předpowídal; ba y přewelike Soudy Božske, genž se y na celeg Cyrkwi, y na některých Pokoleních, Domích a Osobach giž přez některé letá pokazowaly.

Neprawda gest, že wam Pan Bůh y wěrnych Pastýři propugcil, a přez několik let zachowal, y tať zase odgati musyl? Neprawda, že ste giž dosti dluhý čas ginych nadaremno čekali? A je y to, co wam dleem zase wyuahrazeno gest, w mnohég Nebezpečnosti se nacházíte? Wzhlednětež, prosym pro Boha, na Kosteľ náš, genž tať mnoho Plz wylewání, tať mnoho wzkosti, tať mnoho Prozb a Očekávání kossowal, gaki opusštěny, gaki samotny, gaki smutny a newybudowany slygi! Deniliť to znamení Boží, kterej was přestwěditi má, gaki welmi ospale a nedbanliwě Ehamu wnitřního Srdce wasseho sferčite. Nebť opravdowě, gaki sobě malo wážite toho y Pana Boha wydobyt, aby Srdce wasse, očistěne a oswobožene obhýchum, Obydlim Boha wěčného se stalo, wlastně tať malo sobě Pan Bůh wážiti bude Kosteľa toho rukami budowaneho, na kterem mu

do cěla nic nezáleží, řdyž Budunek duchovní
 Erdee masseho spustosseny gest/ a mnohými Hří-
 chy a Nečistoty naplněny. Saggai 1, 4 : 9.

A takť wěc gest prawdiwa a gista, že Pan
 Bůh Zastupow, ten přemožny/ přewelišy a pře-
 dobrotiný Pan, obzwlasseť y teraz, w tomto
 odměněnj Roku nic tak srděcně nezáda, nic
 tak gistrocně od was neočekawa a miji chce, ga-
 ko Odměnu a rychle y pilne Zbudowanj Erdee
 masseho, žeby se Eshramem Božim stalo. Po-
 hleďte a spon, a wmažte sobě to w Erdey swent:
 giž, nemnoho chybí, tři leta budau, gakož
 wam Hněwu sweho Přisnost řz Wyvrženj a
 neb Wymolánj Běiteli massych wkažal, a hle
 gessťe Ruža geho gest wztahnuta k Trestánj, a
 Wec geho gessťe hotowy. Tuto mužte mysliti,
 že to nic neznamena, a že se to tak na darmo dě-
 ge? Proč že gste tak opustěnyimi? a proč že B-
 čitele wassi gine mnohe a welike Cyrkwě, galk
 to Pastyrě wěrní pasau, a mnohy giny Lid k B-
 znánj Prawdy a Pobožnosti řz Slowo Boží
 přimodj? wy pak gste teměř gako Země wy-
 práhla, genž djkem deště nema, djkem geg
 ani nezáda.

O pohleďtež na negwyzššy Mlčost Krysta Ge-
 zisse, řze řteran Bážštwj a ělowěčenštwj (dwě
 řeči přediwně rozdilne) w gedneg Osobě iže-
 duotil, a tak se y wassym Přitelem a Po-
 řewonym stal. ěi se to mohlo statí na dar-
 mo? Což řrže to gineho chtěl spůsobiti Wele-
 bny

byň Milowník duffy nassych, než, bychme
z mocy ďabelskeg a z geho přirození mohli
wyswobození byti, a dosahnuti přirození
Božskeho? 2. Petr. 1, 3. 4. Ale gessťe gsau
mezy wami lide, kteří wšsem Hřichum slauzi;
gsau gini, genž některym toliko neprawostem a
Nospusilosti gsau poddani; gsau take, kteří
trebas y gedneg Desprawedliwosti, genž wnich
měřka a panuge, poslastnyimi gsau, a takř so-
b! zhoriwagi, myslíce, že předce neřau tak
žlymi a bezbožnými, jako gini: Ale bidny
Elowěde, což to pomuze, že ne wšsem Hřichum
slauziš, toliko některym aneb gednomu; když
předce Pokrytcm a Desprawedliwym gsy? Či
newiš, že když toliko gedno přikázani proti wě-
domosti a Swědomj přestupugeš, tehdaž gsy
celeho Zakona winca, a celý přestupugeš, tře-
bas bys y wšsecky gine přikázani dokonale mohl
wypłnowati? Jak. 2, 10. či to není gedno, pa-
kli tě Diabel na gednom, aneb na desyti pro-
wazych weđe? 2. Tym. 2, 25. 26. Skutk. A-
postl. 26, 18.

Což se tak spolehaš na milosrdenstwj Božske,
aneb na Krwě prelitj Pana Krysta? Remandry
Elowěde: či to proto Krystus pro tebe vmřel,
abys mohl medle libosti tweg Hřesit? rozpo-
miniž to sobě pro milosrdenstwj Božj! wšak by
to na takowj Spůsob bezbožněgssyho nebylo
nad Krysta Pana? či to není zlořečiti Bohu
žiwemu, kdy sobě domkiras, že Elowěde swemol-

ně hřeššey dobře muže byti spášen, poněwadž
 Kryslus Pan pro něho vmřel? či on proto
 zstupil? a nebe, aneb proto vmřel, ieby wšes-
 eky Hřichy rozmnožowal a dowolowal, ga-
 to ty bezbožně myslíš? Galat. 2, 17. Ne tak,
 ne tak, milý člowěče! ale proto Kryslus Pan
 pokřesným tmojim se stal, ba y za tebe vm-
 řel, aby tobě hřichy twe netoliko odpustěne
 (nebo cožti by to pomohlo, kdyžbys každodenně
 zase do gíných wpadal?) ale také Srdce twe
 přemělni bezbožne od ďabla f Bohu obraceno
 byti mohlo. Gal. 2, 20. 2. Kor. 5, 15. Efez. 1,
 4-7. Tit. 2, 14. 1. Petr. 1, 14. 18. 19. kap. 2/24.

Honosíš se Spasitelem, a Milostí Boží:
 Což sobě ty to domníwáš mjeti za Spasitele,
 kterž tě newybawí z Poddanstwí ěabelského? neb
 kdož Hřichu poddany gest, gest také poddany y ěa-
 błu. Řim. 6, 16. 1. Jan. 3/8. 9. „Kdyby tě Pan twug,
 „ aneb Kníže twé, z poddanosti nepřátelské nechtěl
 „ wybawit / a mohlby to snadně učinit, přelbys
 „ muže tě miluge? hle ty zůstawaš bidným a pro-
 „ flatým zlořečníkem / Pharem, Zloděgem, swarli-
 „ wým, Zawistníkem, Piganem, Zračem, neposluš-
 „ ným, leniwým, Bohu se nemodlicým, pyšným,
 „ sam sebe milugicým, Lakomcem &c. wšecky tě
 „ Hřichy tě sužugj, trápj, pobizegj, přemussugj,
 „ musíš ge konat, a pro ně wečně Zatracen byt
 „ (Řim. 1, 28-32. Gal. 5, 19. 20. 21. Zgweni 27, 8.
 „ Pro Boha tě žadam: gsy ty Milowník Boží?
 „ mužeš se ty chlubit, ie máš Spasitele, genž tě wy-
 „ swoz

2. swobodil? Žalm 16, 3. 4. gŕy ty wyswoz
 „bozen od ďabla? tehda Zloděg w
 Eŕchowni jakuty / aneb giž na odsuzeni wede-
 ny take wyswobozenym muže gimenowan byti.
 Chwaliz se ž milosrdenstwjm Božim? Což to za
 marne a neprawdiwe Milosrdenstwj muŕy
 byti, genž tē w Ručach ďabelſkich přebiz-
 dneho wěznē zanechawa? muješ ty to tomu
 wěrit, že ten / genž tē w ošowach necha / a
 k Smrti tē weſti da, mohauc tē propuſtiti,
 tobē geſt miſoſtiw? Ny poněwadž by tobē
 Pan Buh přewelmi rad byl miſoſtiw, teh-
 da tē z mocy ďabla a Hřichu wyswoboditi
 ſe wynasnažuge, řdž pač ty ſe wyswoboditi ne-
 daš, pro Boha tē proſym : gačž ty ſmiš řicy,
 že giž miſoſtiweho Boha maš? Ei to Buh
 ſloſnikum miſownikem a přitelem muže by-
 ti? Žalm 5, 5: 7. aneb to nežlořečiš
 Bohu, gač čaſlokrate mluwiš, Otče naš, gſa
 w ďabelſkeg mocy, doſudž ſe k Bohu celým
 Erdcem nenawratíš? Jan. 8, 44. 43. 38. 36. 34.
 Přiflow. 23, 9. ř. 21, 27.

Gmenugeš ſe Ewangeliem? což ty to maš
 za Ewangeliium, kterež to opowida, že Kryſtuš
 Pan před 1700. let tak mnoho řidi z mocy ďa-
 belſkeg wyswobodil, oſwitił, nawratil, a diſkř-
 mi Božimi řěditił, Jan. 1, 12. ty ale juſtawáš
 ſlepym, Hřich miſagichym, mrtwym, Boha y
 prawau Wjru w nenawiſti mēgichym? Wěřiš
 ty tomu, že Ewangeliium geſt Cyřla Božſka,

kterážto spasy každého, genž se gi svěří? *Mzim.*
1, 16. Prosym tě, přez vlastní tvojí život,
 w čímž se tato Syla Boží na tobě pokazuje?
 Byl-li bys ty horším, a bezbožnějším, kdybys
 Poharem, Židem, aneb Turkem byl, nežli sy
 teraz / gsaue nepravdivým Ewangelikem?
 Necht to před Bohem prawda gest, že kdo po-
 božným není, ten ne gest prawým Ewangelikem,
 ale Kacyřem a Klamcem. 2. *Tim.* 2, 19. 22. 1.
Tim. 4, 8. 6, 3. 4. což ti to pomůže, že se to-
 bě tak často opowida, gať mnoho sáblum Kry-
 stus Pan i giuch Lidi wypudil / gať mnoho i
 Hříchů osprostodil, gať litostiwě se nad bidny-
 mi slitował, když ty toho wšeho nežadaš?

Což wam wíce psati mám, přemili Kraganě
 a Bratři podle pokrewnosti / když se bogim,
 žeby wam y to na Zatupení wětši mohlo slaus-
 žiti, kdybyste toho napomenutí a prožby me
 přigati nechťeli? Gsau welmi mnohý mezy wa-
 mi, genž wněgi čitať písma S. a i Knihy Boha
 žiwého se něco naučili, tať že mnoho prawdy
 to rozumě, ale žádneg w Serdec nemagj. Wluz-
 wj mnoho o Prawdě Slowa Božího, ale gi ne-
 činj: toť gsau negwětšy Lhaře a pokřtocy, a přez
 hrožny Saud na ně četa, poněwadž naproti
 Wědomosti a Swědomj swemu Hřešili. 4.
Rn. Mogg. 15, 30. 31. *Žalm.* 50, 16. sq. *Luk.*
 12, 47. *Žak.* 4, 17. Potom gsau mezy wami,
 kterážto od mládosti swe nečinili welike křosti,
 gakožto gini křocínecy, ale sprawowali se podle
 rožn-

rozumu a Statečnosti tak, že jim žádný veliký nespravedlivosti a Hříchu vyčítati aneb představení nemohl. Ti před lidmi za dobrých a spravedlivých lidí počítáni bywají, aleť negsá. Nebo se zločinci a bezbožnými narodili. Jan. 3, 3. 5. 6. Jakim. 51, 7. Stratili Přirozený Boží. Řim. 3, 23. Kap. 8, 6. 7. 8. 9. Emfauwu a Elib, genž Bohu wšewědaucymu w Křtu swatým učinili, škazyli a přestupili, a tak w moc přirozeneho Hříchu, Dabla a Smrti zase wpadnuli Žid. 2, 15. a tak gsau slepými. 1. Korint. 2, 14. Efez. 4, 17. 18. mrtvými k dobremu Efez. 2, 1. 2. 3. věznými a swázanými Řim. 6, 16. 17. 20. a protož, poněwadž toto přirozený, wteremž se narodili, na sobě mají, a nedostali geště noweho Ercce, aneb přirozený Boží (gakožto 2. Petr. 1, 3. 4. stogi) tehda nemožne gešt, aby pobožně žywi byli; poněwadž nemožne gešt, aby mrtwy dělali, a swázany běhali. Možnoli to gešt, žeby Etrom žly, nesi Dwoctedobre? Matt. 7, 18. 19. Takowj Eide geště gsau Etromami žlymi, nebi se žlymi narodili / a ztoho se geště nedali škz mrtvosti Boží naprawit, a tak nemožne gešt, žeby oni dobre skutky činili. A protož Pan Bůh wšewěcký gegich Etnosti, bytby y negwětšji byly, toliko mrtvými Skutky nazýwa; poněwadž toliko od mrtvých lidí, z přemussenj a Wazně, a neb z pychy a žádosti chwały, aneb pro to, žeby ge gini za dobre Křestiany měli &c. pocház:

zy: ba, co gest wěc diwna a powaženj welni
hodna: k Židum kap. 9, 14. stogi, že kdyby se
takowj Lide měli do Žiwota wěčneho dostat,
že ge křem Krysta Gejisse od těchto gich Etnosti,
aneb mrtwych Skutkůw vmyti a očistiti musy.
a kap. 6, 1. stogi, že y od těchto Skutkůw swych
musy Pokanj činiti.

A Protož was proshy, negmilegssy Kraganě,
přitele, pokrewuj, znamj a neznamj mogi, pro
Boha Žiweho, a pro Spasenj dussj wassich, že
byste se w tom dobře rozpomenuli, gestli grunt
wjry wassge Ewangelickeg oprawdowny, w Po-
kanej a Nawracenj Erdce k Bohu wperwěny, čili
ne? Kdo toliko proto chce byti pobožnym, aby
a spon zatracenym nebyl, ten nemiluge Boha,
ale sebe sameho, naproti prwnimu přikazanj;
neb kdyby Zatracenj nebylo, a kdyby se pekla
nemusyl bāti, zagissě by pobožnym nerad byl;
a takž to z přemussenj a nechuti činj, cokolwěk
čini: ne z milosti a wjry; a protož wssacko ge-
ho Křeslianskwj, modlenj, y etnosti gsau Hřichy.
Mžim. 14, 23. Nemat zagiste ten člowěk wjry
žadneg, genž gestě třebas y gedinu Hřich milu-
ge, neb nemožna wěc gest, spoluwerit, a před-
ce bezbožnosti pachat? wjra každy Hřich w
Erdcy skazuje a trati. Skutk. 15, 9. 1. Jan. 5,
4. kap. 3, 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

Uch! pře Boha was žadam, rozpomeněz to
sobě, ponewadž wassi dussi, a wasse Spasenj
kossuge! Koněčně musyte pokanj činiti, a sřz
srděc.

srdečnan, a nenstawičnan Modlitbau (Luf. 18, 1. 7. 8.) hanebne wassi pokazeni, zepsowáni dusse wasseg, nespůsobnost ke wšemu dobremu, Ele-
potu, Hlupost, a nepřátelskij proti Bohu y
Křistu Gezišsi poznati; musyte take poznati
přewelmi mnohe Hřichy wasse, obzwlasse te,
kterež gste toliko w dusi wasseg, myslenim,
Žadostim a Srdcem samym gakžiwu pachali.
Toho želeti, truchliti, oplakawati, (ale y to z
pomocy Boží) musyte. Musyte na wšeckeg
šweg, y gineho Stwoření moey a pomocy w
duchowneg bjdě wasseg, Zauffati, a onym nic
do Końce nedowideti, poněwadž nic na celým
Swěte bjdě a nemocy wasseg duchowneg pomo-
cy nemuž, toliko sam Pan Geziš Křistuš. Jan.
14, 6. Kap. 15, 5. Musyte sobě pilně rozmazit,
w gake nebezpečenskwj a Saud Boží byssie dusy
swau přiwodili, řdybysste gessťe deleg w tomto
nessťiasťnym Stanu zůstawali. Nebi žagistě by
to byla přehrožna žlost, bywssie napomněnym,
předce bluditi, a k wěčnemu potupeni giti;
slyssyce, že giž dum nad Hlawu hoři, a předce
se wnim do pokoge zlehnuti. Přegista prawda:
Čim deleg řdo pokani sweho odklada, tim wět-
šy bude geho porachunek a Zamluwa před Bo-
hem; neb geg Pan Buh sam napominal. Matt.
23, 37. Žalm. 132, 13. 14. Žai 31, 5. 65, 12. Jerem.
44, 16. Žalm 81, 12. řqq. Musyte tehda, to
wšecko vynawssie, a rozpamatowawssie se nad
swau wlastni dusy (Ezech. 18, 31. 32.) pokor-
nym

nym Erdcem k Panu Gežissi často, často (Žalm 119, 164) přichazt, a geg o milosrdensťwí a Život žádat; musyťe se tomu wdati a opowazati, že netoliko tomu a takowemu Hřichu odepřiti chćete, ale že ge wřecky, až do gednoho, celým Erdcem, až do Smrti chćete nenawiděťti, zanechati, gich se sřetřiti gať diabla, a tať celým Erdcem Bohu žiwemu se k Službě oddati. Zdali to nespráwedliwa aneb nepotřebna wěc? Kdož se wíce k nam zawazal, a kdož nam toje milosti wćinil, gať Pan náš Gežíš Křysťus? Kdož tehda on, Pan, za nas bezbožne vmřel, neměl bysme my taťe, my čerwowě Hřisťni, za něho, Spráwedliwego Boha a Pana, nás až do Smrti milugicyho / z welikau radosti vmřiti? Ale ty, kterýž gemu k wuli a libosti ani od Hřichu přestati nechćeš, vmřel bys ty gemu k libosti a Slawě, řdyby to od tebe žádané bylo?

Prosym was tehdy, Kraganě mogi, Pokřezwni, Bratři, Eřwagrowě, Eřegcy, Přitele y Přitelkyně, Eřstry, a Přibuzně, y zname mogi, w Kragině y pod Horami / gaťožto Bratr, přibuzny a pokřezwny was; řřz gmeno Boží, a pro Křew Křysťa Pana, žebyste sobě to, co sem nam tuto k wanocym a Nowemu roku psal, gať Bůh widi, z řřdečneg milosti, a z wřěmneho Erdce, pilně pomazili, často přećitali, Eřlowo Boží, genž přitahnute geřť, wřhledali; Boha o ořwěcení a polepření, tať Žiwota, gať geřřťe

geště wice a negprwe Erdce wasseho, pokor-
ně žadali, a nepřestali tak se modlit, rozpo-
minat, bogowať, a dopirať se sprawedlnosti
Gežisse Krysta, až se Erdce wasse doroj, že wam
Hřichy wasse odpustěne; ale teč proto Erdce
wasse polepsšne a obracene gest; nebi to nemoz-
žna wěc gest, aby Pan Buh Hřichy odpustil, a
Erdce přitom nenaprawil.

To wam wšsem na Swědomi wasse kladu;
neboť sem sobě to rozpomenul, že bywšse předce
tak dluhy čas mezy wami, a widauce tak welis-
kau neznámost Boží, a Nepobožnost mezy wa-
mi, předce sem ne tak mnoho / a ne tak pilně
napominal, gaž Swědomi me žadalo: a protož,
abych ga nebyl winěn na žádného z Bratřij,
Sestr, Sswagruw, Přibuznych, pokremnych,
Kraganuw, Znanych y neznanych, Přitel y
nepřitel mych Zatracenj, že sem ge wěduc y
widuc nenapominal, a pro Boha neprosyl, a
to hle geště pro Boha, z wztahnutymi Kula-
mi a Elžami was žadam, že byšste, jeden
zwas, nepotupowali tegto rady Boží k Spasenj
wassemu. Či to nenj wěc powahy hodna, když
o dušsi wassi gde? či neschůšna, žeby gedn
každj z was w Slowu Božim pohleděl, pakli
to tak oprawdomě má a musy byti, gaž sem to
prostosě napsal? Čiž to bude žyst, kdy toho
doskupite, co wam Pan Gežis tak přetěže a
prebraze nadobyl? D rozpomen se Lide Boží,

a wzhledni na Pana Geziſſe, genž té tak tužebně woſá.

Mili Bratři, ga nic gineho nehledám, toliko Spasenj waſſeho. Nežádám od žádného nic, ba y wětſſim dílem ſe giž w tomto Swětě wje nezhledáme, a protož mi Laſky waſſeg w těleſných wěcech nepotřebj, ale o duſſe waſſe gde: Ach gažby to ſrdečna Žalost a Krwilenj bylo, kdybych na onym ſubnym dni muſyl wiž děti, aneb Bratra, aneb Seſtru, aneb Swaž gra, aneb Strýka, aneb někoſho gineho z Pokrewných, Kraganů a přibuzných mych do wěčného potupenj odsuzeneho giti!

Nemyslíte ſobě: což mne ten ma napomínat? Wſſak toliko proſym; a proſym pro Boha; a ne na Škodu twau, ale na Spasenj. Nad to ſem take ſiworenj Boží, tak gaſſoli ty, gſem take z hlíny vlepenny, a od Germů take rozwtřtany budu, gaſ ty. Job. 33, 6. Kap. 4, 19. A protož mohu k tobě mluwiti, ačkoli bys ty byl ſtarſſy, mozněgſſy, ſtatečněgſſy, věcněgſſy a wyſſſy. Nebť naſ malička hromada hlíny zrowna. Protož předce žádám a pro miloſt Boží proſym, žebý ſe každy nad ſwaui wlaſtní duſſi ſlitowal, a nedopuſtil Hříchu panowati nad ſebau, když vmříti muſy. Řim. 6, 12. 13, 11.

To hle k nowemu Roku žádám, to winſſu gi, to od Boha proſym; o kdyby to byl rok nowy, žiwota nowého a wiry prawdiweg w Křyſta Geziſſe! Błahoſlaweny ten bude, genž Křyſta Pana poſlechnuce Mark. 1, 15. Matt.

4, 17.

4, 17. Gerem. 4, 3. w tento nowy Rok z obno-
wenym Erdcem přestupi, a tak duchowny swug
Život, genž z Boha gest (Efez. 4, 18.) odtad
počítati muže. Nuž was wssch, wysokych y
nizkych poníženy Erdcem a welikau Bpřimno-
sti Milosrdenskwj Božimu, a Milosti Gežisse
Krysta oddawam, a srdečně Wam přegi, y
od Boha meho žadam požehnaneho neweho Ro-
ku, žeby se wam ta Radosť welika, Gežis
Krystus, Luk. 2, 10. w Erden sam žgewil a
žkusyti dal: take tež z Pomocy Boží žustawam
Wam wssem wssheho dobreho srdečně

přegich.

G. S.

Ezechyel 24, 13, 14.

**Druhe Psanj, o welikem Bla-
hoslawenstwj Osprawedlněni člo-
wěka žagicnyho před Saudem Božim
z pauheg Lásky sřz Křem Krysta
Gežisse.**

W Krystu Gežissi

**Od Boha wssemohaucnyho srdečně wmiło-
wani a wywolani Přatele!**

SS Elmi welika gest mi to Radosť, když
mi Buh mug milostiwy tuto přile-
žitost dal, aspon tjm listkem was
natwstiwiti, a Milost mau k wam přigemně a raz-
dostně osvědčiti: Erdečně s welikau pokorau a
plez

plesánjm Panu Bohu za to delugi, že wam teg
předimneg Lásky popřal, škrze kterauž se mezy
wami rozswitilo Slunce Prawdy Boží, a Zná-
mosti Swata Krysta Bezisse Pana nasseho. To
mi gest diw nad diwy, že Pan Buh wsemohau-
cy, Pan celeho Sweta dokonaly, kteremuž na
žadnem člověku, ano y na celym Swěte, nic
nezáleží, lidneho a hříšneho člověka, to gest,
Nepřitele sweho zlošneho toliko k sobě pomoz
láwati ráci! Uleť hle! On uetoliko hříšníkú
k sobě powoláwa, ale také geť k sobě připaušší, a
wšech gegich Neprawosti zapomínage, Lásky
sweg, dokonaleg a nesmirneg, dělníswj, přátel-
stwj, ano y sweho vlastního Přirozenj vča-
stníkú čini, 2. Pet. 1. 4. což jagisť gest wěc wšes-
likeho podiwenj a klaněnj hodna.

Tehdat y ga Kragan maš nehodny, srbečně
a pokorně Milost Boží melebim, genž se me-
zy wami zgemowati začala; radugi se swami,
že wam otevřene gsau dweře do Erdce Boha
žiweho škrze Krew Krystowau, w wiče pokor-
neg a poslušneg / a že ste dosahli teg přemileg
Swobody, w pokogi Dusse a Radosti, s Ho-
spodinem Panem Zastupú tak zacházeti, gako
dítě zacházý s Rodičmi smymi bez bazu: Zá-
dam také s wami Milost Boží, žeby was
w žiweg Znamosti Krystoweg škrze Slowo Bo-
ží tak vgruntowala, a od wšech roztržitosti,
překazet a bjd, genž se mezy neposlušnyimi a
newěrnými nalezaji, vgifsila, aby sie byli a
zustawali lidem Božim, nad kterymž se Buh
wšes-

wšsemohaucy sam w Synu swem Gejissi raduge,
a který Bohu živemu k Slawě a libosti we
wšsem swem y Pomolánj y Žiwotě postussnym
byti se pospicha.

Wněwadž mne tedy milý mug Pan Buh tes
to Radošti wčasnym učinil, y toho rozkazu,
aneb at lepěgi powjm, teg Licency aneb pomos
lenj k tomu wdělil / w tomto psanj nětco obšir
něgi Grunt a Počátek našeho Spasenj a Blas
hoslawenstwj y zbožj před oči wáše předložiti,
a was k pilnému žadanj a přiginanj tehož
Spasenj prospěe y nabizeti, protož hleďte srdez
čnj Přátele,

Žalm 32, 1.2. Blahoslaweny gest ten, ge
muž

- 1) Wdpuštěno přestaupenj/
- 2) Gehož hřích přikryt gest; Blahoslas
weny člověk/ genuž
- 3) Nepočítá Hospodin Neprawosti, a
- 4) W gehož Duchu lži není. Z těchto
Slov prosym, abyšte semnau tři wěcy před Pa
nem Bohem y w Modlitbach pilně a často w
wážowali.

Negprwe grunt a Zaklad aneb začá
tek prawdivého Křesťanstwaj a Pobožno
sti, a tak tež y Štěstí a Pokoge prawe
ho w tomto Swětě, genž gest w odpu
štěnj hřichů. Nechť nižadny neříka, že se
giž stal Křesťanem, že gest pobožnym a dítě
tém Bohu, že zná Pana Boha a Pana Krysta,
do

dokudž gessťe nenabyľ a nedosahľ odpustťenj
hřichůw. W nassem Katechysmu stoji w třetĩ
Otazce o weřetĩ Páně: Kde gest Odpustťenj
hřichů, tam take gest Život y Epasenj; a ta-
ke: Ede gessťe nenj odpustťenj hřichů, tam take
nenj Života ž Boha, aneb pobožneho a Bohu
se libicyho obeowanj ani Epasenj: A dále:
Kde gessťe nenj takomeho Života a Epasenj, to
gest, Pokoge Božeho a pohodlj Swědomj, w
serdečnym pokanj, modlitby a Bpěnjm, skřz
mjru w Křysta Gejisse dasahanteho, tam žagi-
stě take gessťe musy nebyti odpustťenj hřichů, a
tak konečně panuje hněw Boží, žle Swědomj,
mocne a rozmařajicy se hřichy, a cěla bezbo-
žnost.

To gest welmi welike nešťestj, že mnozy to-
ho dobře neznaji, a poněkud wjce spisse o Swa-
tost Života a gakufoli Pobožnost, nežli o od-
pustťenj hřichů se staraji, ačkoli gessťe odpu-
stťenj hřichů nemaji. Nemožna to gest wěc, a-
by člověk mohl mjeti syľu k bogi naproti wšsem
hřichům, aby měl ľibost a radost k Bohu, aby
měl dusanľiwě srdce, gakojto Křystus Pan měl
k swemu Otcey, aby wšsecko, cokoli čini, ne-
mľlegšsimu Panu Bohu swemu k ľalľbeni a ra-
dosti činiľ, ž radosti trpěl, a s opravdowan-
čuti srdce, Elowu Boží a roskazy geho mľlo-
wal, prwe nežli mu Pan Buh hřichy geho od-
pustťi, a srdce geho wgistj, že se wjce na něho nehně-
wa. Wšak to Pan Buh y oznamiľ, že žádný
nemuje začnuti, aniž nezačne Boha poznawa-
ti,

ti, (gakožto Otce milostiveho) až po dosahnutým odpustěním hříchů. Jer. 31, 34. že některý až ni nemohu prve aneb spíše hříchů oplakávat, a o lástvi Boží se pravě a věrně starati, po Milosti a Přátelství Božím tužiti a truchliti, až po dosahnutým odpustěním hříchů, Ezech. 36, 31. 29, 26. 32. že člověk již lágich, předce vždycky negakau pochybnost a nedověru w srdci swém cyti aneb zdržuje, a na něco gineho se spustí, prve nežli mu Buh milostivý hřichy jeho odpustí. Dž. 14, 3 = 7. 9. že se potom teprva y zmužilost y syla nachází / při Oděštěninách Božských, k obdržení Wítězství naproti wšechněm Neprátelek, když Pan Buh hřichy odpustí, Izai. 33, 24. ano y negmdlegši a negomrtwěněgši předce gestě má tak mnoho syly msti, gako S. Dawid, když Goliata dowěruge se Bohu swému přemohl. Zach. 12, 8.

Tak hleďte, wy od Boha srdečně vmilowaní lidé, tak wšestčen Začátek, Gruht a Skala praveho Křesťanství, věrneg pobožnosti, věstinství Božího, a wšeho pohodlí y pokoge gest založen w odpustěním hříchů. Kdo tehda chce žiti, a mnoho pohodlí a šťastneho pokoge vžiti, ten nechť co negdřiměgi, negprve a negwice o odpustěním hříchů se stará. Čim wíce y pravý Křesťán a z Boha w nowěgrozeny člověk w sobě cyti, aneb pravým spůsobem wěří, že genu wšech hřichy gšan odpustěny, tim gest šťastliwěgši, wěrněgši, zmužilegši, pořugšegši, stalěgši, swatý a pobožněgši, tim wíce
ne-

netoliko muže ale y musy milowati Pana Boz
ha sweho y Bližního sweho, a to wsecko s chuti
a radostí: takže mužeme říci: Kdo ma odpus
štění hříchů, ten toliko, (atentoi sam a žádny
giny) ten zafussi a se doznáwa, gak dobře by
wa těm, gichž to Pan Buh ospravednil. Z
jaj 3. 10. kap. 32. 17. Přisl. 3. 1. 2. 3. 5. attens
tež sam muž byti svědkem wseho toho převel
mi welikeho dobrego a zboží, gež Dtec Debesky
diktam swym přemyslým gestě y w tomto Wde
li plače zhotowil a ustanowil.

Tehdaž was prosim, srdečně mili bratři a
přátele, abyste se toho pilně doptawali, zdali
giž mate odpuštění hříchů aneb nemáte? A
kdyby ste dílem gestě otom nebyli ugiffěni, az
byste y hued před sebe wzali, o nic na Swětě
tak nepečowati a se neskarati y nemodliti, gako
o odpuštění, hříchů, a o ugiffěni, že se Pan celez
ho Swěta, litostiwý náš Debesky Dtec, giž npra
zdowě s wami smiril a zgednal, a že se wjce na
was nehněwa.

Kwěssimu ponuknutj k teto Žadosti, prosim
abyste z těch Slow semnan wvážili: Po druhé,
To nesmirne blal, oslawensiwj a Šfěstj,
Kteréž ti magj a miji mohou, y tež skutečně
mijwagi, gimžto hřichowě odpuštěni gsu.
Ani ga, ani žádny člověk k tomu není dostas
tečný, žeby to mohl podle welikosti a mnoho
nasobnosti wyprawiti, neboť toho zagišě ani
oko nemidělo, ani ucho neslyšělo, ani na
srdce

srdce a w mysl člověku newstúpilo, co Bůh
milým svým dítkám připravil; ale předce:
to co jsme widěli, co jsme slyšeli, co Kuce nas-
še mlačky, a srdce naše ctyly, to wam wy-
pravujeme o slově života a o blahoslavenství
těch, gichžto Bůh miluje.

Totož y Rozum náš ponečud pochopiti mu-
že, že opravdowe dítky Boží šťastni a blahosla-
weni libe byti musěj, neboť se stávají Včas-
tníkami Božského přirození, jakožto lid z Bo-
ha zrozený, 2. Pet. 1, 4. 1. Jan. 3, 9. pone-
wadž ale Hospodin Pan Zastupů, Panowně
celeho Světa, w nedokonaléssim gest Blaz-
hospawenství a Pohodli, a ponewadž w geho
přirození na věčné věky nemuže byti žádného
Depokogě, bdy, strachu, aneb sye co nedoko-
nalého, tehdy se zagilě y geho dítky, gistym
spůsobem a pewnan mirau, tehož aneb takowehož
Pokogě a blahoslavenství včasnymí stati mu-
sěj, ponewadž z Boha zrozeni gsú. Ga gsem
zplozen z Nature lidské, a protož od Otce y
Matky meg mám své Přirození, že gsem člo-
věkem, a tělesne neb lidské vlastnosti y skutky
na sobě mám, a to z přirození, že nemuže by-
ti ginače: proč bych se tedy, gestli sem z Boha
zrozený, něměl a nemohl, neb nesměl opowá-
ti, Otce meho Debeského žádati o některé wla-
stnosti, moc y ctuosti z geho přirození, foliž:
foli člověku tak bjdnému a nehodnému od Bo-
ha negwyššího dano byti muže? proč bych ne-
měl říci ku příkladu: O přeblahospaweny mug
Ot-

Dťce, ty gŝy blahoslavenym, swatym, wěrnym, plnym pokoge, Mlkoŝti, radoŝti, a Spasenj wŝŝeligakeho: řdy ŝy mne tehdy za ŝwe dťtě přigati, a ŝřeze doŝtupene a doŝahnute odpuŝťtěnj hřichů z tebe zroditi račiř, tehda tě proŝym, w děl mi take přirozeni tweho blahoslaveneho, gař mnoho toliřo přigati mohu; ty gŝy blahoslaveny, ga take ŝobě to řřečně winŝŝugi w Křyŝtu Geziŝŝi; ga řonečně chcy byti wěrnym, ŝpravedliwym, mlkoŝřdnym, swatym, plnym pokoge, a radoŝti řtobě, poněwadž ty Bože a Dťce muř negmlkoŝtiwěgŝŝi takowym gŝy; a jař dam to ŝobě w Křyŝtu Geziŝŝi, okrom řterehož ŝobě ani řiwota newinŝŝugi aniž přegi, nercy Spasenj a blahoslavenŝŝi tweho.

Řibychom pak to blahoslavenŝŝi tım řwětlegi poznali, tehda Řral Dawid z wlaŝtniřo řkuŝŝeni, něřtere wěcy o tom wyprawuge. A to I. wŝŝeobecně, řdy; oŝwědřuge, ře wŝŝeřko Blahoslavenŝŝi nálezř tēm, ĝimž ĝeŝť

a) Wdpuŝťtěno přeŝťapeni. To ĝeŝť wěc wŝŝemu řwětř přewělmi neznama, wynnimagice řěch řamych, ĝeň to řkuŝŝeni magi, a ŝe dořznali, co to ĝeŝťiř jař diw Mlkoŝřřenŝŝi a Eliřrowānj Bořřiřo. D řľubořřoŝti Bořřatŝŝi y Mlkoŝti y řřečně wěrnoŝti Bořřa řiweho! Komu řolwěř hřichy odpauŝťŝi, tomu

Řegřřwe wŝŝeřřy ĝebo, řname y neřname, aneb wěřome y newěřome, male y welife, ořľakane y neořľakane, přeřwěřřene y nepřeřwěřřene / přirořene y řřeřně, aneb řwřřře, řřařre

re y nowe, popachane y nepopachane, ale w srdecy
 byle aneb wězych přestupeni, wšecky toliko mo-
 žne, ba y nespýtatedlně hřichy pagednuc, ato
 na wěčne wěky, z pube Mllosti, do cěla, za
 darmo, škrze Krew Krystowu, a pro geho wel-
 mi strassne Vmučenj, odpaustij a zapomina;
 a to tak, že poučwadž Pan náš Geziš Krystus
 za wšecky ty Neprawosti tak hrozně ztrestan
 byl, a tak nasse přestupeni snesl na swem swatém
 Těle y Duši, tehdaž žádný z těch, gimž hřichy
 odpustěné gsu, nebude miti potřebj, za něktěre
 s nich, nikdy nēgake trestanij sudowni snasseti, ale
 tak gest před Soudem Božim odpraven a ospra-
 wedlněn, gačo kdyby gačjmu ani přirozeneho
 ani skutečného hřichu na sobě nebyl naleztí dal.

Po druhé, dočonalau wšeckau Sprawedl-
 nost Geziše Krysta, to gest, geho Zaslubu,
 wšše geho poslussenstwj, pobožnost, milost, wěr-
 nost, pokoru, mirnost a ctuosti sudowně odda-
 wa, připisage, a přiwlastňuge, a to také nas
 trwanliwě časy a na wěčne wěky, po gednuc,
 prawě za darmo, z pube Lásťy, tak obšir-
 ně, peroně a Wtcowsky, že osprawedlněny
 člowek před Soudem Božim / netoliko tak-
 newinny stogi, gač newinny Krystus sam
 gest, ale také tak sprawedliwym, poslussenym
 a wěrnym, gačo kdyby co žiwu ani gednoho
 rozkázanj Božeho nebyl přestupil, aniž nēgake
 čuti k tomu nabyl, ale gačo kdyby ge wšez-
 čky; welikau čuti, lhbosti, čtiwosti a radoz-
 sti wždyčy byl plnil. Neboť žagistě co Pan
 Kry-

Křesťas poslušným a newinným byl, to mne
byl newinným, mne poslušným, mne byl pobož-
ným a wěrným, když on pro sameho sebe žádné
Spravedlivosti zákona nepotřeboma. Dgast-
bých srdečně wissowal, umilowani Boží a
Přátele, abyšte to z oswícenij Ducha S. prawě
a mocně poznali! neboť to zagistě toliko malá
částka gest, z těch Privilegií a přisuzených wol-
ností, než se gedine škrze odpustění hříchů do-
sahují: Ale hleďte, co jim gestě nadto Dtec
gich Nebeský pokazuge dobrého: poněwadž

b) Střichy gich přikrywa. Tohoť giž každý řag-
ey člověk gestě před osprawedlněním aneb
odpustěním hříchů zakusyl, a se doznal, že mu
Bůh litostiwý ne wšsecky hřichy na geden frate,
ani tež gich welikost, mnohonasobnost, nezam-
lunitedlnost a těžkost pagednuc zgewuge, pokaz-
uge, a před oči předstíra, neboťby toho mizerný
člověk ani nemohl suesti, ale musylby hrůzu a
šrachem zuffati a zahynuti: ale že mu geho Stan-
potupný, hříšnost a bezbožnost srdce, toliko z část-
ky, z nenahla a podle negwyzší potřeby zgewu-
ge, ať obracení pobízy a nutí, a totoť zagistě gest
přediwna Materinská Milost a slitowání. Ale
mnohem wíce se toto slitowání gestě obgewuge
po osprawedlněnj, kdežto Pan Bůh, jakožto
smjřený a litostiwý aneb milugich Dtec dítka-
m swým znouu z rozeným wedle potřeby zakrywa a
wzapomenutí přimodi

1) Prwni aneb zastatale hřichy, gež giž daw-
wno po páchali/ a ktere jim takě giž dawno od-
pustě

pustěne gsau. Zagisfe to gedine opětománj a přiz-
pominánj dawno přesslych hříchů, mohloby syc
člowěka bídneho až do Smrti zděsyti a trápit,
aleť toho Dtcowske geho srdce nikoli nedopusstj.

2) Nyněgsi neprawosti, omdlewánj, křeh-
kosti, a nerozmyslné aneb nerozumné prowi-
něni/šterěžto gal w nowě zrojene dítky sem y tam
pachame, (newědauce,) a Dtcowskau Milost geho
urážjme. Snadnoibych ga za geden deň y sto
Frate upadnutí, na něm se prohřešiti, a Milost
geho, gestli ne na škrze žmrhati a žanedbati/ wšak
předce gačko mēl obrazyti mohl; Geho pať Ma-
teřinska litoť toho žbrannae, a nedopusstj, tať že
řdybych za geden deň do štu padů aneb hříchů od
Diabla byl mohl umrhnuty byti, toliko něktěre
pokleky se stanau, a ; těch geho Mateřinske srdce
toliko něktěre, a spon dvě aneb gedinau křehkost
mi pokaje, abyh ga bídne dítě proto nemusyl do
hruzy a žeho svědomj upadnutí, cožby mau wjru
mblau mizerně žmeňšowalo a rozptylowalo: a
tať hle! ; tishee pokleky aneb padů dětinských, to-
liko gich sto aneb paděsat aneb deset mne se pokaji,
řdyby toho tať nemoc duše me a spūsob srdce me-
ho potřebowala: ty druhé mi se pomigegj a od-
pustěgj bez připominánj a předstíránj.

3) Nyněgsi aneb přítomny Stan srdce me-
ho, řdyby bez Sprawedlnosti Krystoweg a
Pokoge Božibo byti musyl. Nebot nasse hříš-
nost, a wšecko pronikagich škazeni srdce nasseho,
tať gest přehrožne, že gestě y po sprawedlněnj by-
wameť žemu pokusseni, poněkud y puženi, a tako-

wa se někdy w nas nachází slepota, bidnost, nedo-
wěra, zusanlınost, bezbožnost a nemırnost, že kdy-
by nám to nejsvětější Pán a Dtec náš wsecko
pogednuc zgewiti račil, tehdybychom strachem,
hrůzau a žarmutem žhynuti musyli: alež on to-
ho nedopauští, nydrž (gako někdy ktera Matka
před dobrými dětmi y prut schowává a kryje, a-
by se gi tak welmi nebály) z toho nesmırneho ska-
zení srdce y smyslu, toliko tak welikau častku, na
káždy den a hodinu pokazuge, gak gest aneb po-
třebne, aneb snesytedlně, aby se mu škřz to geho-
djtky milewelni nezděsly a nepotřeštily. Sled-
te a díwte se nad tau dokonalau Materinskau lito-
sti, podle ktereg raděgi sami všupı, a přemnoho na-
ssich bidnosti snášti, toliko abychom mu se nedali
od dětinneg důvěrnosti odvěsti.

c) Nadto gim Pán Bůh nepočita gich Nes-
prawosti, to gest: wsecko čimby se kolwěl, ne-
sawě wolně neb zlobi vě, alež křehkosti a newě-
domě prowinili/ to se gim ani na nowy dlub
gakožto nowe winy nepisse, ani se gim nepřiz-
wlastnuge, ale se to wsecko do toho welikého ra-
chunku Gežísse Krista přigima, kterž za to wsece-
to giž datno dosti učinil/ tak že ani nowého od-
puštění k tomu nepotřebj, když to prwněgši od-
puštění hříchow bez přestání swůg pruchod/
grunt, moc a práwo má/ potadž člověk ospra-
wedlněny od Boha neodpadne. Abychom to
sım lepě porozuměli, tehda potřebj pozorowati

I že Bůh a Dtec náš liostiwý/ když nas-
še hřichy wsecky na věčné wěly odpauští a zapo-
mje

mje

mjna, (Dje. 2, 19. 20.) odpust'ěni hříchů zase od nas neodbira/ pro nasse potlesky/ ale aako nam vssecky winy a tressání po gednue darowal, a ne na několičrate, (tak žeby dnes gedn díl aneb částku win nassich odpustil, zitra druhý díl, potom zase wice neb méně, a tak dale:) tak toto odpustěni Hříchů trwa bez přestání každý den, každau hodinu, ano dnem y noc, až do toho času, kdybychom od něho swewolně odpadli, a z radosti, žlosti a předsewzetím naproti němu hřessili, a přiztom y žustati chtěli. Ezech. 18, 25.

2) Je milostiwý nášš Pán Bůh a Otcec nezbesky/ na prozbu Pána Gejisse, Žal. 69, 7. na to přizwolil, a k tomu se opowazal, že vssecky budaučy upadlosti a bidnosti nasse, netoliko srdečně rad odpustiti ráci, ale že také mile swe, ač přewelmi mdle ditky proto ani zahabiti, aneb gim to wymyslownati a wyčítati nechce/ Jer. 30, 20. Izai. 54, 9. 10. 7. 8. 13. 17. Žal. 103, 12. 13. Gakožto Otcec, když dítě swe negmilegssji potrestal, a ono se polepsšilo, žagistě při nějakem upadku aneb mdlobě dítěcy, kdež dítě ginač nemohlo aneb ne vmělo, hne wuf weho prwniho nechytáwá/ netresce, nelasge, ale čini, gakby toho byl nerwiděl; aneb wrida, toliko w srdečnem slito wání některými pěknými slovy dítě swe napomjna; tak, a tishc fráte wice/ nemožno gest Otcey Rebeskem u ginač, než aby, gako Milost geho wěčna a ustiawična gest, tak také y odpustěni hříchů ustiawičné a neproměnitelně swe práwo, Moc, a pruchod mělo, poněwadž wseg Milosti puwodem gest.

3) Že kagicy a Boha poslušný člověk o pravdomě má odpustění hříchů : ačkolivěk by toho v srdci svém poněkud necytil, poně vadí nejsme povoláni k cítění, ale k věření, a a nemáme se svěřovati nassi Něvěře, to gest nášemu Serdci, Izai 55, 3. 6. 7. 8. 9. 11. Přisl. 28, 26. k. 22, 19. ale Slovu a Slibům Boha živého. Izai. 49, 14. 15. toliko, že vřesky hříchů srdečně nenavidí, a vřesky ctnosti Kristové srdečně miluje y hleda; neboť kdo; Boha gest, do konce se nemůže nad hříchem radovati; a kdo se do konce nemůže rozveseliti hříchů a Nepravostími, ten musy byti z Boha, kdož miluje to, co Božího gest. 1. Jan. 3, 9.

4) Že člověk; Boha zrozený aneb dítě Boží pro své Nedokonalosti a poomdlewání do konce newypada; Lásky Boží/ do konce netra ti odpustění hříchů a práva svého, kteréž má v Milosti aneb na Lasku Boží : ale že toliko pro své pokleky poněkud do větší mřloby, poněkud a negroje do velké bázně a negistoty o Láске Boží ropadá; to gest: Vgissnění o Milosti Boží, a o odpustění hříchů poněkud stracuje, ale ne odpustění hříchů same, neboť toho od dítěť svých, a zti nemocných a mizerných/ Pán Bůh neodbjra. 4. Moj. 23, 19. 1. Sam. 15, 29. Ano y toho sme se dozuali, že Pán Bůh litostivý, ani te duchovní Moey a syky, Lásky své a života, od dítěť svých neodbjra, kdož omdlewají, a něco; unahlení hřesí: ale toliko cítění Lásky své, a to radosine Světlo své Milosti a duchovního pokoe. To
wi.

widíme y na Materinském a Dtcowském srdcy, y w Slově Božím. Možno liby to bylo něgakému Dtcy, aby se nad bitětém své poslušným, dobrým a wěrným (kterej se podle wšsi možnosti vynasazuje, Dtce svého poslušenským a wděčností roz-
weseliti,) po každý frate hněwal, ge bil, z domu wysřkował, hladem trápil, aneb gine ukrutenst-
wý nad nim prowodil/ ačkolwěkbý widěl/ že to dítě gen něgakau maľau winu z křehkosti, newě-
domosti aneb nerozumu, buďto z ynahlenj věni-
to, a winšowalo by sobě raději mnoho hladu aneb newim co trpěti, nežli geště gednuc negmi-
legši své Rodiče tak zarmoutiti? Přesym was Dtcowě a Matky, mučeteli wy to w srdcych wa-
šich snesli? Eýhleďte! což teprw za Materin-
ské srdce Pán Bůh wšsemohaucy mŕti bude, genž wšselitog praweg a swateg Milosti gedným Puz-
wodem a Mŕtem nekonečným gest? Pán Bůh tuto swau prawdu w Slově swem swatem tak ča-
sto a tak obširně y rozličně oswědčil, že tato Swě-
dectwý pro weliký Počet na některé Pořádky roz-
dělene byti musěj, ktere wám pak pro kratkost ča-
su toliko gmenowati musym, a pilně ge do wlast-
ního uwajowánj pokornau Prosbau poručim.

a) Některé ukazuj přeweliký rozdíl, genž gest mežy hřichy/ ktere se z křehkosti od dítěť Božích, a ktere se z křosti a z předsewjetj, aneb z haneb-
neg Medbawliwosti od dítěť Dablowých konaj,
galožto 4. Rog. 15, 27, 30. 31. Žal. 19, 13. Rim. 6,
12. k. 8, 13. Gal. 6, 1. 1. Jan. 3, 6. 8, 9.

b) Některé dokazuj předwornau a welikau moc

wykupení Krista Ježíše, které kterakžto nemožno
na gest, aby odpustění hříchů nashli; a Smíření
; Bohem tak nepewně bylo. Kol. 2, 13. 14. Řim.
5, 1. 2. 10. Žyd. 7, 28.

c) Někteří oznamují předrahe Božího Vgiff-
tění a Sliby, kteréž křamati nemohau. Jer. 31,
31. 34. ř. 33, 6. 10. Izai. 9, 6, 7. 43, 25. 54, 7. 6.
10. 57, 16. Ezech. 34, 15. 16. Dan. 9, 24. Mat.
1, 21. Řim. 4, 25. 5, 21. cožby to aspoň bylo za
Spasení, kdybychom se při každé křehkosti a
Mrdobě na nové ležati, třásti a držeti musyli?
Žid. 2, 14. 15. 16.

d) Někteří nám pokazují welikau Moc Emfuz-
wy a srownání aneb Smíření : Bohem. 1. Pet. 3,
21. Řim. 8, 14. 17. 1. Jan. 3, 21. 22. Izai. 55, 1. 11.
Luk. 15, 10. 2. Tes. 1, 11. 12.

e) Někteří dosvědčují, že se toho y gine dítky
Boží same tak doznaly. Žal. 37, 24. 103, 3-12.
145, 14. 18. 20. Mich. 7, 18. 19. Řim. 3, 23. 26. 5,
1. 10. 20. 21. 8, 34. 39. 14. 17. 1. Jan. 1, 7. 2, 1. 2.
1. Tes. 5, 9. 10. Hleďtež Bratři, a rozvažte to so-
bě pilným srdcem, co to za blahoslavenství,
Slawa a wolnost dobrého Swědomí gest, při
těch genž ospravedlnění gsau?

Pro lepší toho poznání S. Dawid gessťe po-
kazuge

II. Obzwláštne aneb z osobna, co za
blahoslavenství ti lide magj, gimž hřichy od-
pustěné gsau, když prawj : blahoslaveny gest
ten, genuž odpustěno přestupení &c. tehda w
swem Vazylu cěla řeč tak gest wypowieděna, že
můžeme říci : Wšeliké blahoslavenství celým
pra-

pravem náleží tomu / kteremuž odpustěný
 gsu přestupen; geho. Tym spůsobem svědčí,
 že všetecká blahoslavenství, jenž w tomto Čwě-
 tě možné jest, a gež Negwyšší Pán Bůh milým
 svým dítkám dati chce a muže, konečně ospra-
 wedlněným přináležjí. Dnyj sobě spomente a
 rozvájte, gať welike, gať mnohe / a mnohoná-
 sobne negblahoslaveněgšij Pán přemilým svým
 dítkám blahoslavenství dati muže? Detoliko
 sto ale y tisycenasobně wyčítati by se mohlo: což
 pak po wyčítání a uvažování, kdyby se nestu-
 ňo? Podřež tehda přemilí Boží! wize a oku-
 ste sami, gať přewelmi dobře se weđe lidem
 osprawedlněným; doznate se sami, že magj Bo-
 ha živeho a blahoslaveného ja Otce swého smj-
 řeného, a protivj táře magj in přijítadu

1) Prigemno a radostine vspokogenj dusse,
 Žal. 32, 2. 3. 4. Řim. 5, 5. Před osprawedlně-
 ním Erdee gich w mnohonasobne roztržitosti,
 nesnazy a nepokoji bylo. Žal. 32, 10. Izai. 57,
 20. 21. neboť gich zle žádosti a libosti hříchů mi-
 zerné trápiła, a sem y tam házela a wodila, po-
 něwadž se hříchů nasýtiti nemohli, a každy den a
 neb každan hodinu gichých rozpustilosti hledali:
 Pakliže gich srdce srže Slovo Boží přestrasze-
 ne / a je sna y mrtvosti duchowně probuzene by-
 lo, tehda ge předce zle Čwědomj trápiło, že nez-
 wěděli, kde nęgafy Pokoj naleztí, poněwadž ge
 hněw Boží byl přemiknul, a zatracenij své w so-
 bě čytiti musyli, odkudž přewelika bida a roz-
 tržitost srdce, y newynikowna aukost pochazeti

mašyla: Ale nyní Pán Bůh milostivý Srdce
 y Swědomj pagednau vspokogil, že gistotně wě-
 di, že Pán jásstupim od hněwu swého proti nim
 vpusťil, Izai. 27, 4. a tak opravdowě mohau
 říci: Poněwadž gsine nyní osprawedlněni
 sřze wira/ tehda polož máme z Bohem
 sřze Pana našeho Gejsse Krysta/ a mužeme
 se od wšelike bairně před nim tak wtístiti, gačo dítě
 prominile, řdyž giž widi/ že mu Matka wsecko
 odpustila, a bere ge k sobě; libosťi na flin/ y těš-
 ge wšeligaťau Mjlošťi. Ogati se tudy že Swě-
 domj a pagednau vzywagich se gešše že žádosti
 tak rychle a daleko potratj!

2) Magsi také po osprawedlněni žiwau a
 fylmau duwěrnost k Bohu žiwemu/ ktera se
 gim předtím gačo nemožna; dała. Před probu-
 zenim Swědomj, polud gešše člowěk, temer ga-
 ňo Howado, bez cítěni Boha žiwého w sobě, wedle
 swého zalíbenj a sřdce žige, tehda mu to gešť snad-
 na wěc, lehkomyslně se spustěti na Mjlost Boží;
 auo se tomu y diwí, poněkud y hněwá, že gine du-
 šse sřruchlene tak mnoho na Medowěrn swau slyška-
 gj a želegj: poněwadž gemu nenj nic snadnégsiho,
 gačo wěřiti w Boha, (gehožto Sprawedlnosťi ga-
 ňo žiwu w sobě nepocytíl:) ale řdyž geho Swědo-
 mj sřze Slowo Boží procti, tehda se tak věš,
 tak bogi a třese před sprawedlmau Přehlimosťi
 Boží, že gemu nic nenj tak těžkeho, gačo Bohu se
 doměřowati, a od něho wšeho dobreho a libeho
 očekáwati; ačkolwěť se y desetkrát wicegi a častěgi
 modli, a rad by se prawě w sřdce Matěrinške Bo-
 ha

ha sweho w říkal a w prysyl, tehda předce deset-
tráte meněg gemu se důvěruje a naň očekává; a
gest mu vlastně, gakoby gemu žádní Slibowě Bo-
ží do konce ne přináleželi. Když pak takowým libem
Pán Bůh w Svědomyj zvěstuje, že gim wšecky
gich Neprawosti a Mílosti odpustil, a to na něco-
uěné wěky: tehda se w Ordey gegich take Smě-
lo Lásky Boží rozsvítí, že při welikem wspokogeni
dusse, wšeho dobrého a možného od Boha, Dce
sweho, důvěrně a gíhotně očekawagj, gemu se
swěrugi, do cěla oddawagj, a wšem geho sljbum,
koněčné, statečné, wdatně, větiněky, w Žiwotě y
Smrti wěří. Tu giž nebudau w zúsanliwosti a
pochybowní gako prwe říkati a se modliti: ale bu-
dau se wynasuzowati, w dowěrrowánj se, tak da-
leko přigiti, že gim nemožne bude, něco gineho od
Pána Boha Dce Nebeskeho očekawati, toliko
wšeho dobrého/ libého a wěrneho. Gak se gim
před osprawedlněním nemožne zdalo, Bohu se tak
modliti, a wzděcký dowěrrowati, tak se gim nynj
poněkud nemožne bude zdati, gemu se nedowěro-
wati. Žal. 32, 7. Uno tak srdnateg a dowěrneg smě-
losti k Bohu swemu nabýwagj, že se opowáží k ně-
mu giti a od něho žádati: Dšřihg mne gako ži-
tedlnicý Dša, w šijnu Křidel twych šřyg mne/ Žal.
17, 8. čehožby se ani dítě k Matce neopowázilo.

3) Magj přeliban wolnost od bédowánj/
šřekánj, nucenj/ si užeбноsti a poddanosti hřz-
cha/ čehož sobě před tim gak sweho vlastního
žiwota winšowali. Ey hle! přediwna wěe!
gak se počali ze sna hřjchů probuzowati, tehda se

hřích w srdcy gich prawě rozhognil, rozsytil a mnoho hršnějšim stal; Mnoho geg více ctyli w Svědomj swem, tak že y takowj hřích, kteréz hožby před tím nebyli ani měřowali, nynj mnoho jim strachu nahánj, a nemaľau aukost a tuz-
 ženj činj; ten pak, gegj prwe pozorowali, ale ma-
 ličko co sobě wážili, nynj deset y dwadceť kráte
 mocněgi a strážněgi w Svědomj ctytē býwa.
 Potom tež mnohem více ponutkánj, a prawě při-
 nucowánj k hřichu rozličnému, w sobě ctyti, než
 prwe w ospalym swym Stanu; a Dábel take wj-
 ce na ně čihá, a vsyluge se, rozličnym spůsobem,
 ge aneb podwěsti, aneb přeštrassiti, tak že gim od-
 tud ty žle myšlenj podstíra: Y což ti to pomuže,
 obratiti se k Bohu, a tak bedlivj pozor na tebe
 míti, wšak gsy nynj bezbožnějši, a mnohem více
 hrššj, nežli před tym kdykoli? nebyl gsy tak žlo-
 bi-wj, nepokogwj, netrpěliwj, zusanliwj, a
 přemrzly, gako nynj gsy, a protož zanechej Mod-
 litby, nečti Slowa Božjho tak často, abys do
 prwn'ášjho pokoge zase přišel. Toť se tak wede
 člowěk sagichymu před ospravedlněnjm, a to ta-
 ke gest znamenj, že člowěk na te cestě praweho Po-
 tání giti počal, ale odpustěnj hřichů gestě zgero-
 ně nedosahnuł, protož tak mnoho bēdowánj od
 hřichu snasseti musj. Denawidi hřjcha někdy
 gako Smrt a Peklo same, ale předce hřjch pacha,
 a do něho sem y tam hāzen a strān býwa; škrže
 což žy duch člowěka čjm dale tjm wjce toliko chce
 od důwěrnosti a wolnosti před Bohem odwoditi a
 odehnati: Ale kdy Bůh hřjchy zgeruě odhraustj,
 teh-

tehda se toto bédowánj strati, a podle Řim. 6, 12.
14. 22. hřích giž nebude panowati nad ospra-
wedlněnyimi, žeby geg musyli wykonawati, gako
řdy prwe, poněwadž giž nyni negsau pod zákonom,
ale pod Milostí, a gsuce wyswobozeni od hřichu,
a podmaněni w službu Bohu, magj užitek swug
ku poswěcenj, cyl pak Žiwot wěčný.

4) Magj sředečnat chut a ljbošť k Slowu
Božimu/ 1. Pet. 2, 2. k Pánu Gezišši/ Žal. 18.
a k ginym dítam Božim, 1. Joh. 3, 14. Před
osprawedlněním Slowo Boží ge často trapilo
swymi pohruškami a třeštáním, poněwadž se geště
neradi třeštati dali; ano y Ewangeliu S. ne-
mohli než welmi tmawě spatrowati, a Potěšení
geho nezažíwali, a protož Slowa Božího nena-
widěli, a poněkud neradi oněm co slyšeli, stra-
chugice se geho odsuzowánj: Ale nyni, řdyž po-
těšení swe při odpustěním hřichů wněm nalezli, teh-
da geho gsau žadostimi, gako Demkwanáčka Mle-
ka žadostiwě gsau k wzrůstu swemu; ba y neg-
twrdši zákon za samu Materinskau Milost nyni
sobě počítaji, kterehož se prwe tak welmi lekali, a
wšedka Příkazanj Božska giž wice negsau Pri-
kazanj/ ale Práwa, Privilegia a wolnosti y do-
bročinnosti Božske. Gakž y toto gest gista wěc,
že řdo tak žadostiwý nenj po Slově Božim, gi-
stotně žiwota duchowniho w sobě nemá, poněwadž
to gest konečné nemožna wěc, žiwu byti, a pořmu
nežadati. Potom tež před odpustěním swych
hřichů negnali; odsad tež nemilowali Pána Gezi-
še, nebo proti němu byli aneb lehkomyslni, aneb le-

fami, neduwěrní a přestraseni, a tak gestě necytili w sobě/ že gich tak srdečně a předivně miluge: Skrze odpustěnj hřichů pak doznali se, gať welmi welika wolnost a Prawo dětinskéj duwěrnosti/gať dokonalá Sprawedlnost a úplná Moc naproti Diáblu, hřichu a jemu Swědomj gim w Krystu Gejissi dana gest, a protož toho swého Spasitele, a negwětšjho dobrodince, srdečně sobě oblibugj, nim se těšj, a s nim gať s negbližšim bratrem swym duwěrně zachazegj, gaťžto, w kterehož se welmi rozmilowali, a z wděčnostibj mu radi y Žiwot offěrowali. Take prwe djčky Boží aneb neznanwiděli, aneb se gich bali, aneb gim nedowěrowali, a libili sobě raděgi; něčym ginym zachazeti než s nimi: nynj pak w duchu s nimi spogeni gsau, a srdcem swym k nim potahowani bywagi, že radi s nimi mluwj, s nimi se modlj, a roskossně s nimi se weselj, gim se dusanlivě dowěřugice; a to gest welmi welike Štěstj a Blahoslawnostj w tomto Swětě.

5) Magi srdečnan libost chuť a Přiwětiwost, wedle Přikazani Božich po cestach Žiwota choditi, Bohu se samemu libiti/a Krysta Pana nasledowati, Izai. 27, 4. předtjm se do wšeho dobrehu musyli prinucowati dati, a mnoho Swaťtu neb Masylj sobě činiti; Cožkolwěť činili dobroho, to činili s strachem/ s přimassenjm, s Newděčností, newěrností, nechtiwě, zusanliwě, a raděgibj toho byli nechali, řdyby ge Pětko aneb hněw Boží nefrassil: ale nynj Pánu Bohu poslussenymi gsau s welikau čtiwostí, wěrností, wděčností a radostí,
wěda

wěda, že Pán Bůh wšedko/ coholwěk gim do-
breho činj, s Radostí činj. Takowe Srdce Pán
Krystus měl naproti Dcey swemu, Žal. 40, 8. 9.
takowe tež y lid geho ma, ale teprw po witejštwj,
Žal. 110, 3. a ti teprw wolni a chtimi lide, gšau s la-
wynimi před Bohem. Mat. 12, 50. To gest giste
znamení witejštwj, když sobě Přikázání Boží s
Radostí oblibugeme, a s chtiwostí werně a wděča-
ně Panu Bohu poslušnými se pokazugeme, tehda
nam hřichy nasse gistotně odpustěni gšau, gakožto
těm, genž mnoho miluji, a tak wděčnost swau, za
odpustěni tak přehrozně mnohych hřichů ochotně
pokazugi. Luk. 7/47.

6) Mlaji gistotně dušání žiwota wěčného/a
nebogi se wice, tak gako před tím, že zase od pad-
nau. Žal. 17, 15. Luk. 10/20. Řim. 8, 38. 2 Kor. 1,
21. 22. 5, 1/5. 2. Pet. 1, 10. 11. 1 Jan. 3, 19. 1 Žyd. 6,
11. Jan. 10, 28. 29. 1 Kor. 1, 8. Eff. 1/13. 14. 2. Tym.
2, 12. 1. Pet. 1, 3. 4. 5. Apoc. 2, 11. A protož se w tom
dušání často pozdwiugi, i wšelike Nuzy a hříš-
nosti, wěčně žiwemu Bohu se duwěrujice. D
tomt giž wjce pro krátkost času psati nemohu, ale
gest to jagisté wěc, genž se wrucně se modlicym od
Boha žwěstuge.

Abby pak někteří Křesťané mdlegicy, nužni a po-
niženi, (Jzai 57, 15.) slyše tato blahoslavenstwj, a
wědauce aneb domníwajice se, že oni nic takowe-
ho w sobě nechtí, proto ne upadli do nepotřebne
bázně, aneb něgaké Břkosti, tehda wás pilně a
srdečně proshym, gestě toto pozorowati:

a) Weliký gestě gest rozděl mezy odpustě-
ním

njm hřichu, a mezy tauto gřistotu, že gřme gř
odpuštěn hřichů dospupili. Možne gřst, ano
y obyčegne, že někteř lide odpuštěn hřichů od Pá-
na Boha dospupili, aleť jim toho gřstě Pán Bůh
nezgemiť, aneb že gřstě zlosti swych nezgnali, aneb
že gřstě negsau wěrneho srdce, aneb že se dlanho
dali prosyti, než se Pánu Bohu ozwali, aneb že
gsau welmi swewolni, a chtělby wsecko wedle
sweho smyslu miti, aneb že gsau twrdosigni, aneb
že sami sebe welmi miluaj, a sobě samym se libj, a
tak dale: (nebo Pán Bůh tiseckrat wice přičin kto-
mu wj nežli my) a předece y w tom zatagenj a okry-
wánj srdce sweho, samau Materinskau Milost
nad nami prolazuje: a tu nepotřebj sobě zřati,
ale ptati se, po gřchch znamenich by se poznati a
dřati mohlo, že nas Pán Bůh na Milost přigal, a-
neb bryce na Milost přigati ráci? Tu toliko
dwoje znamenj powim: Rdož 1) wsecky hřichy
srdcečně nenawidi/ a ani gedneho wice neobli-
buge/ aneb se w něm spokojuge. 2) Rdož
Lásku Boží nadewsecky dobre wěcy na Swě-
tě mnoho sobě wáži/ a gi z srdcečnym Upěním/
řkáním/ Poníženosťi a wěrnosťi w Křistu Pá-
nu hledá/ wice než Žiwot s- ůg. Žal. 63, 4. ten
nenj powiněn se lekat, ten uemá dozwoleň sobě
zřati, tomu ne potřebj zahanbenau byti. Žal. 69,
7. neb to sobě sám Pán Křistus od Otce sweho
wyzádal.

b) Tohoto Błahosławentwji ne každý řkowěť
při osprawedlněnj tak welmi cředlně dospáh-
ne/ ale někteři (ne pagednu, než toliko) z nenasla,
po-

po malicku/za dluhy čas; někteřj newelmi gi-
sto a cytedlně/ tak je w Stupnjch tohoto doznání
welmi mnohy rozdíł gest, podle kásky a Maudro-
sti, aneb teč y Sprawedlnosti a Saudů Božjch, a
podle wěrnosti aneb newěrnosti člověka lagienho,
aleť to žádnema nemá šřodiri/ bytby y netat
welmi cytedlně odpustěnj hřjchů dostupil, toliko
aby wěrnym byl Bohu swemu, Žal. 73, 1.

c) Temer žádný Křestan na Swětě nezůstá-
wá pořádně w cytěnj tehož blahostawenstwj
wšseho a wšseligakeho/ ale poněkud ge má i we-
likau radosti a plesánim, poněkud teč nic takoweho
w sobě nechti: a to proto, poněwadž gsne wšick-
ni k wěčenj a ne k tětěnj, k Bogi a ne k Moskossi, a
leniwosti, k pilnosti a ne k spanj wymoleni a powo-
lani, Jan. 3, 16. 36. k Žyd. 11, 6. 11. 19. Řim. 4, 3.
18. Gal. 3/6. W tom jagistě Boha prawdiweho
negwyššim spůsobem ctiti můžeme, kdy Slowu
geho prawdiwemu wěříme, ačkoliwělbychom nie
newiděli ani nechtili; Bůh gest newiditedlny, a
darowě geho gsni take newiditedlni a wěčni, a pro-
tož nas w tom cwičj, abychom takowym newidi-
tedlnym a nechtitedlnym wěcem přitwykali. Kto-
mu on ma mnoho přičin: gá sam mnohobych gich
přiwěsti mohl, ale on gich tisycerat wjce widi; a
poněwadž nas po Materinškau milnge, tehdat s
nami tak zachazeti musy. Pokorne srdce rado če-
ta, a rado přigimá, cokolwěť dostane/ wěda že mu
Pán Bůh nie ne powiněn, a že sam nie dobreho
od Hospodina negswětěgššihó dosahnutí hoden ne-
nj, a takowý teč negrychlegi, negčastěgi a neg-
wj-

wicegi Błahosławenski tobo zazjwá. To
zagisté dobře wěděti můžeme, že Pán Bůh nezči-
slne zboží a dobre pro dítě své připravil, ale žeť
gim tobo nedává podle gich wlastní wůle aneb za-
pobahnutj, ale gim to gako pozamykal (wlastně
gako Matka svým dětkám ty nepřekněssí ssaty)
a rozdáwa komu chce, kdy chce, gak mnoho, gak
brze, gak dluho a gaky spůsobem chce. Tak
tehdy žádný člověk řagicy, hřích nenawidjcy a Lá-
sky Boží hledagicy nemá a nemůže mysliti, že nez-
má odpustěnj hříchů, kdytžto blahosławenski
tohoto pořádně bez přestánj nezazjwá, ale pouč-
tad, gakžto dítě od Prů, odstawa býwa, neboť
zagisté potřebj odstawaen byti, a mžrusti do wěssi-
ho Stawu a wěku. 1. Jan. 2, 12-17.

Naposledy j Slow těch přitočených prosym
gestě pilně semnau považugte

Po třetj Spůsob a Prostředky, gak
do tobo Błahosławenski gistebo a we-
likeho přigiti gest možné, a to uetoliko
do osprawedlněnj a odpustěnj hříchů; ale
take do Wgistěnj a nřewněnj, a tak do Wspořoge-
nj Swědomj/ že se zagisté Pán Bůh více nad hří-
chy nassimi nehněwa. Tomu nas S. Dawid ged-
nym Slowem wyučuge, kdyj prawj: w geho-
Dachu lřtinenj. Gedina oprawdowost a wěr-
nost srdce neggistěssim a negwětssim gest prostřed-
kem k tomu. 1. Kron. 30, 9. 17. Ktegtžto Wpřimno-
stj a oprawdowosti srdce tyto wěcy přinaležegj.

1) Koněčný rozmysl a předsewzeti, že se člo-
wěk řagicy chce od wšsech a wšseligakých, wě-
domých y newědomých, malých y welikých, mi-
řých

lych y obmrzlych, wlastnich y ginych hříchů, ko-
něčně a celým srdcem, opravdowě, bezeslí a
swankowánj aneb počlesnutí; a k Pánu Bohu
samemu se obrátiti, a to až na věčné věky, wě-
ným chřege zůstawati, tak podstatně a udatně, že
se nechce uspokojiti ani přestati, až prawě se stane
nčasným Božského přirození, gedneg wůle, zalj-
benj a Srdce k Kryštem Pánem, nech kůstuge co
kůstuge, bytby třebaš y každy den stofráte proto
hlawu strážiti musyl. Žal. 17, 3. 2. Pet. 1, 4. Žil. 2,
5. 6. 7. 8. 1. Kor. 2, 16. Kdo se toliko na některý čas,
aneb jen od některých hříchů, aneb toliko mezy ně-
kterými lidmi, aneb toliko tym a tym spůsobem,
gažby se onemu zaljbiło, chce namratiť k Bohu,
ten na věčné věky k němu nepřigde, ani Pokoge
duchowniho, ani Srdce noweho aneb smyslu Kry-
stoweho nedosáhne, bytby se proto y páliť dal.
Kdožby tehdy tak opravdoweho a zuplného Dmy-
slu k celému přinawracenj aneb obrácenj se k Bo-
hu dogiti chtěł, tenť musy

a) často a wrucně srdce swe y celý žiwot
swůg skusowati/ pakli gest; Boha aneb podle
Přikázanj Božjich čili ne? Muže se to stati časem
wečernim, w Pondělj podle 10. Přikázanj Božjich,
w Dutery podle wjry nassi Křestánske, we Střez-
du podle Modlitby Páně, we Stworček podle
Smklowy Křtu S. w Patek podle zaslíbenj w
Swatosti wečeře Páně, w Sobotu podle wšech ho-
din celeho dne, a toho což se w nich konalo, w Ne-
dělj podle Skowa Božjho, gež gsme w Kazanjch
Křyseli aneb čtli; kdež se wšudy domědowati mu-
že

žeme: gestli gsme z Radosti we wšsem wzdychy
posluffnymi? gestli gsme toho, což gsme prosyli,
wěrně žadali? dosahli, přigali a zajiwali? Gestli
sme se podle Elibu a připomědi nassich (w každeg
prozbě, při Řětu Swatem a w Přigimánj wečeře
Paně učiněnych) wzdychy zachorowali? Ob-
zwláště pak, což gest wěc welini potřebna a poži-
tečna, musy tak často a wěrně, gaffoli možne, po-
zor dati na srdce, Myslenj a Žádosti swe, napomj-
nage se, kdy možna, y deset krát e každou hodinu,
(aspon gen škrz několiko dni pořad/ ažby se počal
lepěg vyznawati) a ptage se sam sebe: což ja to my-
slim? což žadam? což mluwim? což hledám a což
miluji? přellibych sobě w těchto myslenjch vmřiz-
ti, aneb před Saud Boží se postawiti? a tak dale:
nebo tento spůsob spytowánj sameho sebe gest neg-
perwnejši, negprostejši, negrychlegši, neggistejši
a neglehčejši Prostředek k poznánj sameho sebe, a
k škornucenj, a Žádosti srdce po Mlčosti Boží,
2. Kor. 7, 10. Přitom ale podle negwěšši možno-
sti potřebj pozorowati, že netoliko to za hřích vyzná-
wati máme, coby se nám a nassi wlastni Wůli
hřichem zdalo, (neboť my opravdowě w nassich
wlastnich zlostech sudcem býti nemůžeme,) ale že
se pilně w Slově Božim doptawati musyme, co
geho Wůle a zalibenj gest, a gatorými by nas rad
místi chtel, tak také gest konečně potřebj Pána Bo-
ha o ostojcenj žádatj, žeby on nám y Wůli swau
swatau, y Smysl nass přewelini žl a poněkud pra-
wě Dábelšky sam obgewiti ráčil, Žal. 139, 23. 24.

b) Gať škorokolwěť něco za hřích vyzná-
me,

me, w tom ošamzení geg opustiti a nenawiz
děti potřebi, neodkladage nic do zýtra aneb na
ginau hodinu, aneb do gineho domu, mezy gine
lidi, &c. nebo kdo něco za hřích vyznal, a předce to
pácha, tenť sobě musy rozmysliti pro Boha a pro
Život swou, co skogi 4. Mog. 15, 27-30. 31. byl
byl y negmenšši y negstaršši y negmilšši hřích, o kře-
reimž tobě twe Swědomi prawi, že gesi hřích, a ty
geg předce pácháš, tehda na měly newidíš pofo-
ge, Izai 48, 22. 57, 20. 21. Žal. 32, 10. 119, 165.

c) Musy se podle možnosti mawowazi, žeby
se v něho žádná wěc proklata nenalezla, nebo
syc nemožna mu bude odolati hřichum, Swětu,
a Diáblu Iz. 7, 13. t. g. Kdyby se, ku přikladu,
v něho nalezlo něco ukradeného, aneb ginač ne-
sprawedliwě uabytého, tehda to do konce musy, a
než geho Wladari, kteremuž přináleží, aneb uz
bohyim wdowam a Synotkam, ldyž onomu nemu-
že, aneb giwemu wěrnemu Křesťanu, (žeby on to
swému Pánu oddal) wratiti, a Pána Boha pro-
stíti, aby on to Prokletj aneb zlořečensiwj od něho
a geho Zboží odgal; Pakliby toho člowěk lagien
wčiniti nechťel, tehda to ma za znameni, že gesťe
prawě lagien nenj, že k pokogi Dusse do konce nez-
přigde, že snadno muže zemřeti gako zloběg, a od
suzen byti, stamen bymšse před Sand Boží, gako
zloběg, gesťli se nad tjm lepě nerozmysli. 2. Mog.
22, 1. 3. Mog. 6, 4. 5. 4. Mog. 5, 7. 8. 2. Sam. 12, 3. 6.
Přist. 16, 6. 11, 20. Ezech. 33, 15. 16. 18, 12. Luk. 19,
8. Ef. Ap. 5, 2. 3. 5. 8. Tak tež kdyby někoho byl
obrazyl na geho dobrým Gmenu, utrhal gemu,
ffa:

šťakessně geg pomluwał, oškamał, objaławoł, 3. Mrog 19, 16. 17. a gemu proto škodů učinil, potřebj tuto leśi končěně wyznati, odprosyt i a dra-
prawenj Gmiena dobrego podle możności učiniti. Gessťe wjce, kdyby se spomnělo, že někdy toho
do galeho hřichu pokusil, namodil a přivedl, geg
čeho zleho naučil, a tak sy se geho dáblem stal, a
Morderem geho Duse zůstal, tehda pro Boha
geg w tom zwedenj nezaneheg, ale podle možno-
sti/ vsně neb pšemně, sam aneb šřz gineho, mu
to opowěz, odpros, a od Pachanj tehož hřichu
všřěheg.

2) Nlegnišši Vpokokenj před Pánem Bo-
hem, a to tak dokonale, šřdečne a upřimne, že
ani gedneho hřichu na Swěťe nečoudě/ ktere-
božby se ciowěl šřagicy neznał winnym/ po-
něwadž, ačkoliwěkbj ne wšřecky byl popáchal,
předce ge aneb w Šřdch a myśli měl, aneb ja-
dal, aneb z přirozenj šřnim nakloněny gest, a w-
padnutí do nich muže. Šřad se Pánu Bohu přižna,
že ani negmenššibo w něm není dobrego, že wšřecko
geho dychtěnj a myślenj šřle a mržke gest od mla-
dosti/ že y ty neglepšši čínosti, gež před tym bež
Wiry činil, šřle byly a Bohu neljbe/ Šřim 14, 23.
Šřno je y Modlitbami šřowni hřěšil, Šřal. 109, 7.
Přisl. 21, 27. 28, 9. Šřai 1, 11. 15. 66, 3. Šřan. 9, 31.
2. Pet. 2, 19. a že cokolwěkbj dobrego byl učinil,
to ne z Milosšti šř Bohu, ale z Milosšti šř sobě sa-
memu, aneb ze šřřachu před Pěškem, aneb z šřřez-
nj šřwědomj, aneb šř chuti a zaljbenj lidškemu, aneb
šř šřwe wlaśšni Šřlawě, aneb Wjřřku, a protož ne-
wěřš

wěrnym srdcem se stalo. Toto ponížení Srdce sám Pán Bůh ráci dati, prosycem, a pozor na se be magycem; a čím více zde ponížení a skrúsení budau, tím více ge potom pomýšši wšemohaucy Pán celeho Swěta, Izai 57, 15. Žal. 113, 5. 6.

3) Warowanj se od swého wlastního prazcowánj a ne potřebneho Dnawenj. Někteří lidé nedají w sobě šrže Duchu S. Pokánj a Wsry spůsobiti, ale sami se o to wynasnažugj, sami wšeccko wzdělati chtějí, sami se kagicemj / wěřecymi, pokornými, pobožnými učiniti chtějí: prosť se spustěti na swau sylu, Wměnj, rozum, wjru, Wzdolenj, čtenj, mlčenj, postěnj ic. nadamage se, že oni sobě tak srdce gine sprawi; když jim ale Pán Bůh nechce podle gich hlawy a Wůle, co chtějí, dati, tehda se rozhorlí, běsy, zafagi, a zgedneg Newěry do druhe vpadají: čím méně tehdy člowěk kagicy na sebe sameho, a swe wynasnažowánj se spauští, a čím více toliko od Boha srdce čisteho a nowého očekawa, a proto se mu na geho Wůli swatau koněně odewydáwá, tím gistěgi a rychlegi přigde do Pokoje Božjho, a Wgistěnj o Boží Lásce gij dosahnute.

4) Srdcečné / wrucne a pilne se modlenj / Luk. 18, 1. 7. Žal. 119, 164. o krom toho koněč ně nemožne gest Křesťánem prawowěrným se stati / a nemožne také Křesťánem zůstati / čím pilněgi a wěrněgi člowěk kagicy na Modlitbach z Křystem Pánem trwá, Luk. 6, 12. 13. tym rychlegi a gistěgi k Pokoji Božjemu dūgde, a w něm osřihán bude. Gá zuám lidi, kteří se

se pořad 12. y 16. hodin modliti duem y noci, až y dosáhnutí gísteho odpustění hříchů, a dostupili ge spůsobem sklaným. Znám teč gíných, kteří, modlece se dvě hodiny y více, Pánu Bohu pravili: Muž milý Bože, toť gá gessťe mým nespůsobným a newěrným bytí k dosázení odpustění hříchů, přiznám se také, že sem ge na věky nehoden, wšak ale dušam: a poněwadž mne nyní nechceš potěšiti, tehdať smutný od Zvářtwe odchodim, co se sryce žřídka v tebe stáwa; ale připowídám, že za dvě hodiny zase v Moř twých budu, a to tak daleg, až mne woslyššis &c. Znám teč gíných, kteří nedbanliwši gsauc w Modlitbach, odpustění hříchů swých teprw za pul roku, rok, ba y dvě leta gístotně dostupili: Kteržto z těch neglepě učinili?

5) Pokorne češání a warowání se wšeho swewolneho wymyšlení: wěda/ že nám Pán zástapů nicz Prawa není powinen; a že swewolne dítky diwne cwičiti a formutiti musy; a tak žádný do konce nic nemuže předpisowati, ale že y ty negmenšší dary duchowne žádostiwě, pokorně a wděčně přigimati, k geho Slawě obracetí, a y negmenšším pobízením a potěšowáním Dušcha S. pokorně poslušným bytí konečné gest potřebj. 1. Pet. 2, 11. Izai. 66, 12. 13. Gak ty swau wuli a wymyšlení opustíš, tak potom pokog twug přigde, Ji. 30, 15.

6) Dawěrne skassení a opowázení se / na Slowo Krystowo bližegí k němu přistupiti. Předimne Slowa otom wize 1. Mrog. 451

4. 5. Izai 54, 9. 10. Jer. 50, 20. 33, 8. 9. 32, 38-42. Djea 14, 5. 6. 7.

Sledtež tehda, přemili Bratři, Přatele a Kragané! ted sem wam w fratfosti mnohe a welike wěcy we Gmenu Gejisse, z Milosti a Radosti psal, degž Pán Bůh na hogne Wzdeľánj a Zbudowánj. Erdečně was žádám: 1. Čtěte to psaníčko (ač do konce pro mne nehodne,) často, ale ne cele pogednuc, aneb na geden fráte, toliko částkami. 2. Wšecy přitočene Wypowědi Boží z Elowa Božího pilně wysledegte, a wšecy srdečně wwažugte, 3. Poslechněte, prosym, dobré a wěrné Rady. 4. Dostugte aneb připravte se na wšelike protiwenswj. 5. Wěre Bohu wšemohacymu. 6. Poslíte totož psánj y ginym Bratřim, aby Sprawu o Dsprawedlněnj měli dostatečnan, a modlíte se pilně y za nas, a za washeho Bratra nehodneho, genž se gmenuge z Lásky Boží přimětimy was Přitel a Kragan. G. C.

Jerem. 33, 8. 9.

Wčistim ge od wšelike Neprawosti gegich, kterymž hřessyli proti mně, a odpástim wšecy Neprawosti gegich / kterymž hřessyli proti mně, a gimž z pronewěřowali se mně: A toť mi bude k Gmenů, k Radosti / k Chwale a k Zwelebenj mezy wšemi Narody Země: Kterž ušlyssj o wšem tom dobrem, kterež ga gim učinim; a dějuce se, trásti se budú nadewšim tjm dobrým / a nadewšim Pořogem tjm, kterž ga gim spůsobim.

1. Kron. 28, 8. 9. 10.

Nyni tedy, při Přítomnosti wšeho Izraele,
zhromažděni tohoto Hospodinowa, (an Nyss
Bůh náš!) napominám was: Zachowawegte,
a dotazugte se na wšecká přikazani Hospodina
Boha swého, abyšte wladli zemi dobran, a w
dědictwí gegi uwedli, y Syny swe po sobě až na
wěky. Ty take Esakomaune, Synu mug, zneg
Boha, Dce swého, a služ gemu celým Erdc
cem, a myslí ochotnau. Nebo wšecká Erdee
zpřutuge Hospodin, a wšelika myslí tanutj zna,
budessli ho hledati, nalezněš geg, pakli ho opuz
stíš, zawrže tě na wěky. A tak wizysš, že tě
Hospodin zwolil/ aby wystawil dum Swa-
tyň, posyluň se, a děleg. 1 Kor. 6, 19.

Žalm 119, 106.

Prisahl sem, což y splním, že chcy osiřihati
Saudu sprawedlnosti twe. Amen.

